

PŘIJATÉ TEXTY

P10_TA(2026)0202

Evropské politické strany a nadace - zpráva za rok 2026 o uplatňování nařízení (EU, Euratom) 2025/2445 a o financovaných činnostech

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 16. června 2026 Evropské politické strany a nadace - zpráva za rok 2026 o uplatňování nařízení (EU, Euratom) 2025/2445 a o financovaných činnostech (2026/2013(INI))

Evropský parlament,

- s ohledem na článek 2 a čl. 10 odst. 4 Smlouvy o Evropské unii a na čl. 12 odst. 2 Listiny základních práv Evropské unie,
- s ohledem na články 224 a 325 Smlouvy o fungování Evropské unie,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2025/2445 ze dne 26. listopadu 2025 o statusu a financování evropských politických stran a evropských politických nadací¹ (dále jen „nařízení“),
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2024/2509 ze dne 23. září 2024, kterým se stanoví finanční pravidla pro souhrnný rozpočet Unie² (finanční nařízení),
- s ohledem na své usnesení ze dne 11. listopadu 2021 o uplatňování nařízení (EU, Euratom) č. 1141/2014 o statusu a financování evropských politických stran a evropských politických nadací³,
- s ohledem na konzultace s Úřadem pro evropské politické strany a evropské politické nadace (dále jen „úřad“) a s ohledem na jeho výroční zprávy o činnosti,
- s ohledem na výměnu názorů s evropskými politickými nadacemi a

¹ Úř. věst. L, 2025/2445, 8.12.2025, ELI:
<http://data.europa.eu/eli/reg/2025/2445/oj>.

² Úř. věst. L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI:
<http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>.

³ Úř. věst. C 205, 20.5.2022, s. 37.

institucionálními aktéry ze dne 18. března 2026, kterou uspořádal Výbor pro ústavní záležitosti,

- s ohledem na článek 55 jednacího řádu,
 - s ohledem na zprávu Výboru pro ústavní záležitosti (A10-0145/2026),
- A. vzhledem k tomu, že silné politické strany a nadace na evropské úrovni mají zásadní význam pro rozvoj skutečně unijní veřejné sféry;
- B. vzhledem k tomu, že evropské politické strany a evropské politické nadace by měly hrát v rámci evropských voleb zásadnější úlohu a měly by přispívat k vytváření unijního politického povědomí a vyjádření vůle občanů EU; vzhledem k tomu, že z hlediska veřejného diskurzu a toho, aby mohli občané vyjádřit svou volbu, má zásadní význam politická rozmanitost;
- C. vzhledem k tomu, že evropské politické strany a nadace by měly spolupracovat se svými vnitrostátními členskými stranami a partnery, aby je podpořily v úsilí o přiblížení EU a její politiky občanům a o zvýšení demokratické legitimacy;
- D. vzhledem k tomu, že v roce 2025 byly u úřadu zaregistrovány další dvě nadace, což znamená, že k 31. prosinci 2025 bylo z rozpočtu EU financováno 12 evropských politických stran a 12 přidružených evropských politických nadací;
- E. vzhledem k tomu, že přepracované nařízení vstoupilo v platnost dne 28. prosince 2025 a zavedlo řadu důležitých novinek, včetně jasnějších pravidel pro společné evropské politické činnosti, zvýšené transparentnosti a povinnosti podávat zprávy, zpřísněných požadavků na náležitou péči u darů a výslovného uznání zdrojů vytvořených vlastní činností jako kategorie příjmů;
- F. vzhledem k tomu, že nařízení je v platnosti teprve krátce; vzhledem k tomu, že údaje a zkušenosti ohledně provádění nařízení jsou zatím omezené; vzhledem k tomu, že komplexní posouzení provádění nařízení i dopadu vyžaduje dostatek času a důkazů; vzhledem k tomu, že se však bezprostředně po vstupu nařízení v platnost objevily nepředvídané politické problémy, zejména v oblasti financování politických nadací, které vyžadují naléhavá opatření;
- G. vzhledem k tomu, že v souladu s přepracovaným nařízením má Evropský parlament do 29. června 2026 zveřejnit zprávu o uplatňování nařízení a o financovaných činnostech; vzhledem k tomu, že po zveřejnění zprávy Evropského parlamentu bude mít Komise jeden rok na to, aby předložila zprávu o uplatňování nařízení, případně spolu s návrhem na jeho změnu;
- H. vzhledem k tomu, že zpráva Komise by měla věnovat zvláštní pozornost důsledkům tohoto nařízení pro postavení malých

evropských politických stran a evropských politických nadací a pro pravidla financování evropských politických nadací;

- I. vzhledem k tomu, že evropské politické nadace jsou nedílnou součástí demokratické struktury EU, neboť podporují politickou diskusi, rozvoj politik, výzkum, vzdělávání a občanskou angažovanost na unijní i vnitrostátní úrovni;
- J. vzhledem k tomu, že mandát evropských politických nadací zahrnuje zvyšování politického povědomí o otázkách politiky EU a procesu evropské integrace a přispívání k nim a dále poskytování služeb, které nejsou určeny výhradně členům nebo voličům určité strany, ale jsou otevřeny všem za stejných podmínek;
- K. vzhledem k tomu, že provádění nařízení probíhá v kontextu hluboké geopolitické nestability, která se vyznačuje zvýšenou strategickou konkurencí, hybridními hrozbami, dezinformacemi, technologickými přelomy, změnou klimatu a dlouhodobými socioekonomickými změnami;
- L. vzhledem k tomu, že tento vývoj vyžaduje, aby EU posílila svou schopnost strategického výhledu, předvídavého řízení a dlouhodobého politického plánování, aby se mohla účinně připravit na výzvy v období do roku 2040 a po něm;
- M. vzhledem k tomu, že evropské politické nadace mají jedinečnou možnost přispět k tomuto úsilí prostřednictvím dlouhodobého výzkumu, srovnávací analýzy, nadnárodního dialogu, politického vzdělávání a budování kapacit;
- N. vzhledem k tomu, že současná výše a struktura finančních prostředků EU, které mají evropské politické nadace k dispozici, již neodpovídá rozsahu, strategickému významu a rostoucí složitosti jejich úkolů;
- O. vzhledem k tomu, že politické nadace informovaly o nepřiměřené regulační zátěži a vyzvaly ke zjednodušení regulačních požadavků, zejména pokud jde o povinnosti týkající se podávání zpráv a transparentnosti, jakož i k možnosti obnovit nápravná opatření, jež jsou nezbytná k zajištění řádného fungování procesu financování;

Obecné hodnocení přepracovaného nařízení

- 1. vítá přijetí přepracovaného nařízení jako důležitý krok k modernizaci právního rámce pro evropské politické strany a nadace a k posílení demokratické integrity na úrovni EU;
- 2. konstatuje, že nařízení zlepšilo právní jasnost v několika oblastech, zejména pokud jde o společné evropské politické činnosti, požadavky na transparentnost a záruky proti zahraničnímu vměšování;

3. zdůrazňuje však, že dosavadní zkušenosti a údaje ohledně provádění přepracovaného nařízení jsou stále omezené a že hloubkové a horizontální hodnocení bude možné provést až v pozdější fázi; poukazuje nicméně na to, že nepředvídané politické problémy, které se objevily bezprostředně po vstupu nařízení v platnost, zejména v oblasti financování politických nadací, vyžadují naléhavá opatření;
4. se znepokojením vnímá zprávy nadací o nepřiměřené regulační zátěži a zavazuje se, že bude ve svém nadcházejícím systematickém hodnocení provádět v této věci další šetření a následná opatření; v této souvislosti zdůrazňuje význam účinných a přiměřených nápravných opatření jako nástroje k zajištění souladu s nařízením a zavazuje se, že přezkoumá využívání těchto opatření v aktuální praxi;
5. bere na vědomí právní nejistotu a provozní omezení, kterým evropské politické nadace stále čelí, zejména pokud jde o klasifikaci způsobilých nákladů, a domnívá se, že tyto otázky je třeba včas vyjasnit;

Úloha evropských politických nadací

6. opakuje, že evropské politické nadace hrají podle Smluv zvláštní institucionální úlohu tím, že posilují evropské politické povědomí, podporují tvorbu politiky založenou na faktech a posilují demokratickou kulturu a občanskou angažovanost v celé EU;
7. upozorňuje na skutečnost, že geopolitické a technologické prostředí je od zveřejnění návrhu Komise z roku 2021 na přepracování nařízení (EU, Euratom) č. 1141/2014⁴ stále nestabilnější a vyznačuje se zvýšeným bezpečnostním napětím, zahraničním vměšováním do demokratických procesů a zrychlenou socioekonomickou transformací; zdůrazňuje, že tento vývoj zvyšuje význam dlouhodobého politického plánování, demokratického vzdělávání a přeshraničního dialogu, k čemuž zvláště přispívají evropské politické nadace;
8. konstatuje, že evropské politické nadace potřebují vzhledem ke své rostoucí odpovědnosti nezbytné finanční nástroje a vhodné a stabilní zdroje, aby v návaznosti na zlepšení zavedená zmíněným nařízením mohly plně převzít svou institucionální úlohu;

Návrhy na zlepšení

9. zdůrazňuje, že je třeba zajistit, aby evropské politické nadace měly pevný právní rámec a finanční zabezpečení; zavazuje se spolupracovat s nadacemi na zajištění tohoto zabezpečení v rámci

⁴ Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o statusu a financování evropských politických stran a evropských politických nadací, který Komise předložila dne 25. listopadu 2021 (COM(2021)0734).

stávajících možností, zejména prostřednictvím revize způsobu, jakým jsou nadace finančně podporovány svými členskými organizacemi; připomíná, že nařízení nezakazuje flexibilní model členských příspěvků založený na účasti, v jehož rámci členské organizace přispívají na základě míry svého zapojení do společných činností; zdůrazňuje, že samotné společné činnosti by měly zůstat rozpočtově neutrální a neměly by nadacím přinášet příjmy, které převyšují skutečně vzniklé náklady;

10. vybízí evropské politické nadace, aby maximalizovaly finanční možnosti v rámci stávajícího rámce; zdůrazňuje, že financování evropských politických nadací z vlastních zdrojů evropských politických stran je v současné době povoleno podle čl. 2 odst. 10 stávajícího nařízení; vyzývá evropské politické strany i nadace, aby uzavřely ujednání o spolupráci, na jejichž základě budou nadace odměňovány stranami za jejich podíl na jakékoli společné práci, a to s přihlédnutím k jejich konkrétním úlohám podle Smluv;
11. dále zdůrazňuje, že nařízení nezakazuje vnitrostátním nadacím, s výjimkou politických nadací, aby se staly členy evropských politických nadací a platily jim členské příspěvky;
12. domnívá se, že článek 25 stávajícího nařízení lze formulovat jako explicitní potvrzení toho, že členským organizacím lze účtovat poplatky za účast na činnostech organizovaných evropskou politickou nadací;
13. konstatuje, že přísné uplatňování definice členských příspěvků, finanční a administrativní tlak na doplňování grantů z rozpočtu EU zdroji vytvořenými vlastní činností, pravidla platná pro společné evropské politické činnosti s členskými nadacemi a celková úroveň financování EU omezují finanční nezávislost a udržitelnost evropských politických nadací, zejména s ohledem na jejich rostoucí odpovědnost, a zdůrazňuje, že udržitelný rámec financování je nezbytný pro zachování jejich nezávislosti a zabránění nepatřičnému soukromému vlivu;
14. zdůrazňuje, že v rámci diverzifikace vlastních zdrojů mohou evropské politické nadace přijímat dary od fyzických nebo právnických osob až do výše 18 000 EUR ročně od jednoho dárce; domnívá se, že strop pro tyto dary by mohl být navýšen, aby evropské politické nadace získaly větší flexibilitu;
15. vybízí úřad, aby ve spolupráci s Komisí pokračoval v dialogu s příslušnými vnitrostátními orgány a dále jej rozvíjel, a to s cílem zvýšit povědomí o dopadu vnitrostátních rámců financování na fungování evropských politických nadací a nalézt praktická řešení, jejichž cílem je zabránit nezamýšleným omezením jejich finanční udržitelnosti;

16. navrhuje vytvoření jednotného on-line systému pro podávání zpráv a zveřejňování informací, pokud jde o financování z EU, dary a příspěvky evropským politickým nadacím, s cílem zajistit odpovídající úroveň transparentnosti pro občany, zlepšit monitorování dodržování předpisů a snížit administrativní zátěž i zátěž spojenou s dodržováním pravidel ze strany subjektů podávajících zprávy;
17. uznává úsilí evropských politických nadací o diverzifikaci a stabilizaci jejich zdrojů financování v rámci stávajícího regulačního rámce a podporuje další vyvážené a transparentní využívání dostupných mechanismů vlastních zdrojů;

Závěrečné poznámky

18. vyzývá Komisi, aby provedla cílený přezkum ustanovení o financování, která se podle nařízení vztahují na evropské politické nadace, a aby vycházela ze zjištění této zprávy a ze zkušeností získaných od vstupu přepracovaného nařízení v platnost;
19. vyzývá Komisi, aby přezkoumala, zda některý vnitrostátní regulační nebo politický rámec nezakazuje nebo nebrání tomu, aby vnitrostátní subjekty, včetně politických nadací, platily příspěvky evropským politickým nadacím, a aby na to navázala nezbytnými opatřeními;
20. vyzývá Komisi, aby předložila přepracovaný legislativní návrh, který by revidoval pravidla financování evropských politických nadací, včetně změny čl. 22 odst. 4 nařízení s cílem zvýšit horní hranici finančních příspěvků nebo grantů ze souhrnného rozpočtu EU na 100 % způsobilých nákladů vzniklých evropské politické nadaci; dále vyzývá Komisi, aby do tohoto návrhu zahrnula změnu článku 25 za účelem zvýšení stropu pro dary určené evropským politickým nadacím, čímž se zajistí větší flexibilita a diverzifikace zdrojů financování;
21. zavazuje se ke zvýšení celkové výše financování politických nadací ze strany EU v rámci nadcházejícího víceletého finančního rámce na období 2028–2034, čímž se zohlední absence rozpočtové indexace v posledních letech i rostoucí inflace a zvyšující se provozní náklady, s cílem zajistit přiměřené, stabilní a předvídatelné finanční zdroje, umožnit nadacím zapojit se do dlouhodobých činností v oblasti strategického výhledu a budování kapacit a zachovat vysoké standardy transparentnosti, odpovědnosti a nezávislosti a zajistit proporcionalitu mezi povinnostmi dodržovat předpisy a dostupnými finančními prostředky;
22. dochází k závěru, že poskytnutí odpovídajícího financování evropským politickým nadacím představuje strategickou investici do demokratické odolnosti EU a dlouhodobé schopnosti správy věcí veřejných;

o o

23. pověřuje svou předsedkyni, aby předala toto usnesení Radě a Komisi.